

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमधील इयत्ता ७ ते ८ वी मध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी ज्ञानउर्जा प्रकल्प राबविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- विभशा-२०२३/प्र.क्र.१९०/विजाभज-१

मंत्रालय विस्तारीत इमारत, पहिला मजला,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

दिनांक :- ५ जानेवारी, २०२४

- वाचा:- १) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्रमांक-
भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/उद्योग-४, दि.१ डिसेंबर, २०१६.
- २) केंद्र शासन अधिसूचना, कौशल विकास आणि उद्यमशीलता मंत्रालय,
दि.१ जानेवारी, २०२१.
- ३) शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग क्रमांक-
विभशा-२०१८/प्र.क्र.४६९/विजाभज-२, दि.०३ फेब्रुवारी, २०२०.
- ४) शासन परिपत्रक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग दि.७/०६/२०२२ अन्वये गठीत
राज्यस्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीची दि.२०/०४/२०२३ रोजी झालेली बैठक.
- ५) शासन आदेश इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग क्रमांक-
विभशा-२०२३/प्र.क्र.१९०/विजाभज-१, दि.४ मे, २०२३.
- ६) GeM Tender प्रणालीवरील निविदा क्र. GEM/२०२३/B/३४१६९३०, दि.४ मे, २०२३
- ७) शासन पुरवठा आदेश इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग क्रमांक-
विभशा-२०२३/प्र.क्र.१९०/विजाभज-१, दि.४ मे, २०२३.
- ८) शासन दरपत्रक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग क्रमांक-
विभशा-२०२३/प्र.क्र.१९०/विजाभज-१, दि.१८/१२/२०२३.

शासन निर्णय:-

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत चालविण्यात येणाऱ्या विजाभज आश्रमशाळा या मुख्यतः ग्रामीण भागात आहे. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक प्रगती उत्तम असली तरी समाजात वावरण्याबाबत एक प्रकारचा न्यूनगंड असल्याने हुशार असूनही अशी मुले या स्पर्धात्मक युगात मागे पडतात. त्यामुळे इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत चालविण्यात येणा-या विजाभज आश्रमशाळांमधील इयत्ती ६ वी ते ९ वी तसेच इयत्ता ११ वी मधील विद्यार्थ्यांना शिक्षण, जागतिक व्यापार आणि अर्थव्यवस्था, तंत्रज्ञान, समाज या विविध पातळ्यांवरील जागतिक कौशल्यांच्या अनुषंगाने जगाच्या पाठीवर उभे राहण्यासाठी विविध २१ व्या शतकातील कौशल्ये किंवा जीवन कौशल्ये आवश्यक आहेत. इयत्ता ९ वी व इयत्ता ११ वी मधील विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी ज्ञानउर्जा प्रकल्प राबविल्यास सदर विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगती तसेच व्यावहारिक ज्ञानामध्ये भर पडण्यास मदत होईल आणि त्याचा फायदा सदर विद्यार्थ्यांना इयत्ता १० वी व १२ वी व त्यापुढील शिक्षणासाठी होईल. इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत चालविण्यात येणा-या विजाभज आश्रमशाळांमधील प्रथम टप्प्यात ९ वी व ११ वी च्या

विद्यार्थ्यांसाठी "ज्ञानउर्जा प्रकल्प" राबविण्याच्या प्रस्तावास मा. मंत्री (इ.मा.ब.क) यांनी मान्यता दिल्यानुसार विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमधील ९ वी व इयत्ता ११ वी मधील विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी ज्ञानउर्जा प्रकल्प राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, दिनांक ०४/०५/२०२३ अन्वये सदर प्रकल्प राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली.

२. उपरोक्त दिलेल्या प्रशासकीय मान्यतेनुसार उपरोक्त ज्ञानउर्जा प्रकल्प राबविण्याच्या अनुषंगाने GeM Portal वर निविदा क्र.GEM/२०२३/B/३४१६९३० दाखल केली असता, तांत्रिक तपासणी व वित्तीय तपासणी केली असता, M/s National Management Training Institute, Mumbai या एजन्सीने रु.२०,४३,१२,२८५/- (अक्षरी रुपये वीस कोटी त्रेंचाळीस लक्ष बारा हजार दोनशे पंच्याऐंशी फक्त) एवढा करासह दर आकारला असून तो इतर पुरवठादारापेक्षा न्युनतम (L-१) असल्याने त्यांना ज्ञानउर्जा प्रकल्प राबविणेसाठी दिनांक २४/०५/२०२३ अन्वये कार्यारंभ आदेश देण्यात आले आहेत.

३. त्यानुसार इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमधील इयत्ता ९ व ११ वी च्या अंदाजित ३७९४१ विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी ज्ञानउर्जा प्रकल्प राबविण्याच्या अनुषंगाने नॅशनल मॅनेजमेंट ट्रेनिंग इन्स्टीट्यूट, मुंबई संस्थेने शासनास सदर प्रकल्प आश्रमशाळेत राबविण्यासाठी प्रकल्प प्रशिक्षण वेळापत्रक सादर केले असून १ मोड्युल हे सलग दोन दिवस (१४ तासांचे प्रशिक्षण) यानुसार नियमितरित्या प्रशिक्षण होत आहे.

४. उपरोक्त सर्व बाबी विचारात घेता, लोक प्रतिनिधी व आश्रमशाळांनी इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमधील इयत्ता ५ वी ते ८ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठीदेखील "प्रोजेक्ट ज्ञानउर्जा" राबविणेबाबत केलेल्या विनंतीनुसार मा.मंत्री (इ.मा.ब.क) यांनी इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमधील विद्यार्थ्यांसाठी "प्रोजेक्ट ज्ञानउर्जा" राबविण्यास मान्यता दिली आहे.

५. उक्त मान्यतेनुसार इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाच्या विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमधील इयत्ता ५ वी ते ८ वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी "प्रोजेक्ट ज्ञानउर्जा" राबविण्याच्या अनुषंगाने राज्यस्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीची मा.प्रधान सचिव (इ.मा.ब.क.वि.) महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक दिनांक ०५/०९/२०२४ रोजी होऊन इयत्ता ९ वी व ११ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी "प्रोजेक्ट ज्ञानउर्जा" प्रकल्प राबविण्याच्या अनुषंगाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय, क्रमांक-विभशा-२०२३/प्र.क्र.१९०/विजाभज-१, दिनांक २४ मे, २०२३ मधील मुद्दा क्र.१०(२४) मध्ये सदर प्रकल्पासाठी निश्चित केलेले दर हे ३ वर्षांसाठी लागू राहतील, असे नमूद आहे. सन २०२३-२४ मध्ये या प्रकल्पासाठी रु.२०.४३ कोटी इतक्या खर्चास मान्यता दिलेली असल्याने इयत्ता ७ वी व ८ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी सन २०२४-२५ पासून "प्रोजेक्ट ज्ञानउर्जा" प्रकल्प रु.२०.०० कोटी खर्चाच्या मर्यादेत त्याचदराने M/s National Management Training Institute, Mumbai या संस्थेमार्फत इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमधील इयत्ता ७ वी व ८ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठीदेखील "प्रोजेक्ट ज्ञानउर्जा" राबविण्याचा सर्वानुमते निर्णय घेण्यात आला.

६. त्यानुसार आश्रमशाळा संहिता, प्रकरण ११, विद्यार्थी गुणवत्ता विकास यातील मुद्दा क्र.११.७ मध्ये जीवन कौशल्यांवर आधारित शिक्षण पद्धती अनुसरणे व विकसित करणे. प्रत्येक आश्रमशाळेत जीवन

कौशल्यांवर आधारित शिक्षण पद्धतीचा अवलंब करून विद्यार्थ्यांचे जीवनमान विकसित करण्यासाठी १) स्व ची जाणीव, २) समानानुभूती, ३) निर्णयक्षमता, ४) परिणामकारक संप्रेषण, ५) व्यक्ती-व्यक्ती मधील सहसंबंध, ६) सृजनशील विचार, ७) चिकित्सक विचार, ८) भावनांचे समायोजन, ९) ताणतणाव समायोजन, १०) समस्या निराकरण, ११) लिंगभेद निर्मुलन या विषयांचे इयत्ता ७ वी ते ८ वी च्या एकूण अंदाजित ४०,००० विद्यार्थ्यांसाठी एकूण ११ विषयांसाठी एकत्रितपणे प्रत्येक विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सत्रात १५४ तास व्याख्यान (Lectures) देणे आवश्यक आहे. त्यानुसार संदर्भीय क्र.८, दरपत्रक करारानुसार सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात खाजगी अनुदानित विजाभज आश्रमशाळांतील इयत्ता ७ वी व ८ वीच्या विद्यार्थ्यांना “प्रोजेक्ट ज्ञानउर्जा” अंतर्गत ११ विषयांसाठी १५४ तासांच्या व्याख्यानासाठी प्रति विद्यार्थी प्रति तास रु.३५/- यानुसार विकासासाठी “प्रोजेक्ट ज्ञानउर्जा” राबविण्याकरीता सर्व करासंहीत रु.२०.०० कोटी (अक्षरी रुपये वीस कोटी फक्त) इतक्या खर्चाच्या मर्यादेत मान्यता देण्यात येत आहे.

७. आश्रमशाळा संहितेमधील नियम ११.७ मध्ये नमूद निकषानुसार विद्यार्थ्यांना जीवन कौशल्यांवर आधारित शिक्षण पद्धती अनुसरण करणे आवश्यक आहे. प्रत्येक आश्रमशाळेत जीवन कौशल्यांवर आधारित शिक्षण पद्धतीचा अवलंब करून विद्यार्थ्यांचे जीवनमान विकसित करण्यासाठी विभागाने ज्ञानउर्जा प्रकल्प राबविण्याचे ठरविले आहे. त्यासाठी खाली दिलेले विषयांचे शिक्षण पद्धतीचे अवलंब करण्याकरिता सखोल प्रशिक्षण कार्यक्रम संस्थाद्वारा अपेक्षित आहे. इयत्ता ७ व ८ वी मध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना विद्यार्थीनिहाय खाली दिलेल्या प्रत्येक विषयाचे १४ तास प्रशिक्षण याप्रमाणे एकत्रित एकूण १५४ तासांचे प्रशिक्षण देणे National Management Training Institute या संस्थेला बंधनकारक राहिल.

१. स्व ची जाणीव (Self awareness)
२. समानानुभूती (empathy)
३. निर्णय क्षमता (decision Making)
४. परिणामकारक संप्रेषण (effective communication)
५. व्यक्ती & व्यक्तीमधील सहसंबंध (inter personal relation)
६. सृजनशील विचार (creativity thinking)
७. चिकित्सक विचार (critical thinking)
८. भावनांचे समायोजन (coping with emotions)
९. ताणतणावांचे समायोजन (coping with stress)
१०. समस्या निराकरण (Problem solving)
११. लिंगभेद निर्मुलन (Gender Sensation)

८. National Management Training Institute ही संस्था खालीलप्रमाणे प्रकल्पाची अंमलबजावणी करेल :-

- १) प्रत्येक प्रशिक्षणार्थीस प्रशिक्षण संच पुरवावे लागतील.
- २) प्रत्येक आश्रमशाळामध्ये प्रत्यक्ष भेट देऊन विद्यार्थीनिहाय प्रशिक्षण दिले पाहिजे.
- ३) आश्रमशाळेमधील विद्यार्थ्यांनी प्रशिक्षण पूर्ण केल्याचा पुरावा सादर करणे बंधनकारक राहिल.
- ४) संस्थेने प्रशिक्षण घेणाऱ्या प्रत्येक व्यक्तीची माहिती नोंद करून ठेवावी.
- ५) संस्थेला सर्व प्रशिक्षणार्थींना परस्पर संवादी स्वरूपात पीपीटी (PPT) आधारित प्रशिक्षण दिले जाणे आवश्यक आहे.

- ६) संस्थेने विभागाच्या आश्रमशाळा संहिता मधील पूर्ण ११ विषयाची प्रत्येकी १४ तासांचे प्रशिक्षण दिले पाहिजे.
- ७) प्रशिक्षण प्रक्रिया आश्रमशाळामध्ये संस्थेच्या प्रशिक्षण चमूद्वारे देण्यात येईल व तसेच काही विशिष्ट प्रशिक्षकाद्वारे काही विषयांवरचे प्रशिक्षण ऑनलाईन पद्धतीने सुद्धा घेण्यात येईल.
- ८) प्रशिक्षणादरम्यान विद्यार्थीना विविध विषयाची व्यावहारिक समज होण्याकरिता सहायक क्रीयाकल्प (activities) पण करावे लागेल.
- ९) निवडलेली संस्था खालील प्रमाणे उत्तम प्रतीचे प्रशिक्षण साहित्य प्रत्येक प्रशिक्षणार्थीना देईल.

प्रशिक्षण साहित्य

अ. सर्व विषयाची मराठी मध्ये प्रशिक्षण पुस्तिका

आ. नोट पॅड

इ. पेन

ई. पाऊच

- १०) योजनेसाठी दिलेल्या निविदा अनुसार कामाच्या रूपरेषेनुसार आश्रमशाळेने त्यांच्या व्यवस्थापन / अध्यापन पद्धतीमध्ये समाविष्ट केलेल्या संपूर्ण कामाच्या अंमलबजावणीसाठी लागणाऱ्या खर्चाचे वहन संस्थेद्वारा केले जाईल.
- ११) योजनेसाठी लागणारे सर्व साहित्य जसे पुस्तिका, भितीपत्रिका (पोस्टर्स) आणि माहिती, शिक्षण व संप्रेषणचे (IEC) साहित्य (मराठी भाषेत) जे अंमलबजावणीच्या दृष्टीकोनाने महत्त्वपूर्ण आहेत ते संपूर्ण साहित्य संस्था प्रदान करेल.
- १२) निविदेनुसार प्रशिक्षण कामासाठी संस्थेद्वारे नेमलेल्या सर्व लोकांचा प्रवास, निवास, भोजन आणि इतर कोणत्याही सहाय्यक खर्चाची संपूर्ण जबाबदारी संस्थेची राहिल.
- १३) प्रशिक्षणाचे संपूर्ण साहित्य मराठीत भाषेत राहिल.
- १४) प्रशिक्षणाचे उपरांत सर्व विद्यार्थ्यांचे मुल्यांकन आणि प्रमाणीकरण संस्थेला स्व-खर्चातून करावे लागेल.
- १५) प्रशिक्षणाचे उपरांत सर्व विद्यार्थ्यांचे मुल्यांकन करण्याकरिता मुल्यांकन करणाऱ्या त्रयस्थ संस्थेद्वारे केले गेले पाहिजे. सदर त्रयस्थ संस्था NSDC/ NCVT/ QCI ह्या केंद्र सरकारच्या उपक्रमांतर्गत मुल्यांकन/ परिक्षणाकरिता अधिकृत (Authorised) केलेली असावी.
- १६) विद्यार्थ्यांचे मुल्यांकन करण्याकरिता लागणारा सर्व खर्च आणि मुल्यांकन करणाऱ्या त्रयस्थ संस्थेचे शुल्क भरण्याची जबाबदारी संस्थेची राहिल.
- १७) वरील अनुसार मुल्यांकन झाल्यानंतर सर्व विद्यार्थीना संस्थेद्वारे प्रमाणपत्र प्रदान करावे लागेल
- १८) शासन पत्र, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्रमांक-विभशा-२०२३/प्र.क्र.१९०/विजाभज-१, दि.२८/०५/२०२३ नुसार “ज्ञानउर्जा प्रकल्प” राबवितांना जिल्हानिहाय प्रत्येक आश्रमशाळेसाठी प्रशिक्षणाचा आराखडा तयार करण्यात येऊन प्रत्येक

आश्रमशाळांनिहाय प्रत्येकी १ मोड्युल हे सलग दोन दिवस (एकूण १४ तासांचे प्रशिक्षण) याप्रमाणे प्रशिक्षण कार्यक्रम प्रारंभ करू शकेल.

- १९) सदर आदेशान्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार National Management Training Institute या संस्थेस GeM Portal वरून तयार झालेल्या करारातील अटी व शर्ती व्यतिरिक्त खालील अटी व शर्तीचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- २०) निविदाकर्ता कराराप्रमाणे काम करण्यास अयशस्वी झाल्यास परफॉर्मन्स बँकगॅरंटी संदर्भातील रक्कम अपर मुख्य सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांचे नावे प्रदान करण्यात येईल.
- २१) परफॉर्मन्स बँक गॅरंटी (पीबीजी) :- संस्था स्वतःच्या खर्चाने, कराराचा पुरस्कार जाहीर होण्याच्या तारखेच्या पंधरा (१५) कामकाजाच्या दिवसात किंवा करारावर स्वाक्षरी होण्यापूर्वी, Irrevocable or unconditional परफॉर्मन्स बँकगॅरंटी (पीबीजी) विभागाकडे जमा करेल. सदर बँक गॅरंटी अनुसूचित/ राष्ट्रीयीकृत बँकेकडून प्राप्त केलेली असावी. परफॉर्मन्स बँक गॅरंटी (पीबीजी) कराराच्या मूल्याच्या १% इतक्या रक्कमेची असावी. सदरहू बँक गॅरंटी अपर मुख्य सचिव, इतर मागास व बहुजन कल्याण विभाग (Additional Chief Secretary, Other Backward Bahujan Welfare Department) यांच्या नावे असावी. पीबीजी संदर्भात प्रीमियम, कमिशन इत्यादी सर्व खर्च संस्थेने करावा. पीबीजी करार ३ महिन्यांच्या कालावधीसाठी वैध असेल आणि भारतीय रिझर्व बँकेने ठरवलेल्या प्रमाणित स्वरूपात असेल.
- २२) परफॉर्मन्स बँक गॅरंटी विभागाच्या निर्देशानुसार धनादेश / डिमांड ड्राफ्ट / ऑनलाइन किंवा इतर स्वरूपात दिली जाईल.
- २३) प्रकल्प यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्यानंतर ३० दिवसांच्या आत विभाग परफॉर्मन्स बँकगॅरंटी मुक्त (Discharge) करेल.
- २४) हा प्रकल्प १ वर्षाच्या आंत पूर्ण करणे संस्थेस बंधनकारक राहील.
- २५) संस्थेने ज्या ज्या जिल्ह्यांमधील आश्रमशाळांमध्ये ज्ञानऊर्जा प्रकल्पांतर्गत आवश्यक अललेले कामकाज पूर्ण केले आहे, त्या त्या जिल्ह्यांसाठी संस्थेने विभागास सादर केलेल्या देयकाप्रमाणे (running invoice) विभागाकडून विहीत केलेल्या अटी व शर्तीनुसार रक्कम अदा करण्यात येईल.
- २६) सदर संस्था व इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांच्यामध्ये रु.५००/- इतक्या रकमेच्या स्टॅम्प पेपरवर करारनामा करण्यात येईल व तो करारनामा सदर संस्थेस बंधनकारक राहील.

०९. ज्ञानऊर्जा प्रकल्प विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमध्ये राबविण्याच्या अनुषंगाने संबंधित आश्रमशाळांचे मुख्याध्यापक तसेच संस्थेची जबाबदारी राहील.

१०. या आदेशामध्ये नमूद केल्यानुसार आश्रमशाळांमध्ये ज्ञानऊर्जा प्रकल्प व्यवस्थितरित्या राबविण्यात येत आहे किंवा कसे तसेच सदर प्रकल्पांतर्गत देण्यात येणाऱ्या प्रशिक्षणानंतर आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्तेत वाढ झाली आहे किंवा कसे हे पहाण्यासाठी खालीलप्रमाणे समित्या गठीत करण्यात येत आहे.

१) आश्रमशाळा निहाय तपासणी समिती.

अ.क्र.	आश्रमशाळेतील पदनाम	समितीवरील पदनाम
१	मुख्याध्यापक	अध्यक्ष
२	वसतीगृह अधीक्षक	सदस्य सचिव
३	शिक्षक (वरिष्ठ)	सदस्य
४	होतकरु विद्यार्थी प्रतिनिधी (तीन)	सदस्य

२) जिल्हानिहाय तपासणी समिती.

अ.क्र.	पदनाम	समितीवरील पदनाम
१	सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	अध्यक्ष
२	समाज कल्याण अधिकारी / विजाभज (गट-ब)	सदस्य
३	समाज कल्याण निरीक्षक (आश्रमशाळा विभाग)	सदस्य सचिव
४	सहायक लेखाधिकारी	सदस्य

११. संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण (प्रादेशिक) कल्याण विभाग यांनी त्यांच्या विभागातील सर्व आश्रमशाळांना वेळोवेळी भेट देऊन "ज्ञानऊर्जा प्रकल्प" ही योजना काटेकोरपणे राबविण्यात येत आहे किंवा कसे याबाबत दर तीन महिन्यांनी आढावा घ्यावा व तसा अहवाल संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे तसेच शासनास सादर करावा,

१२. निवड केलेली संस्था ज्या जिल्ह्यातील आश्रमशाळेत " ज्ञानऊर्जा प्रकल्प " ही योजना राबविण्याची कार्यवाही पूर्ण करतील त्या जिल्ह्यातील संबंधित सहायक आयुक्त, समाज कल्याण कार्यालय यांनी एकूण किती आश्रमशाळांमध्ये प्रशिक्षण पुर्ण झाले आहे, याबाबतची माहिती (प्रमाणपत्रासह) शासनास सादर करतील. त्या माहितीच्याआधारे जिल्हानिहाय देयके शासन स्तरावर तयार केली जातील.

१३. याप्रित्यर्थ होणारा खर्च "मागणी क्र. झेडजी-३, प्रधानशीर्ष २२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागास वर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण, २७७ शिक्षण, (०१) विमुक्त जाती भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांचे कल्याण (०१) (०२) अशासकीय संस्थांद्वारे विमुक्त जाती भटक्या जमातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी चालविण्यात येणाऱ्या निवासी आश्रमशाळांतील व वसतीगृहातील सुविधा वाढविणे (कार्यक्रम), २१- पुरवठा आणि सामुग्री (२२२५ई८७५)" या लेखाशिर्षातर्गत उपलब्ध होणाऱ्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

१४. शासन निर्णय शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक-अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२/०४/२०२३ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२४०१०५१७५३४२३४३४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

(कैलास साळुंके)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

National Management Training Institute, Mumbai

प्रत,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ३) मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ४) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५) मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ६) मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ७) मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) मा.उप मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मा.मंत्री, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, वित्त विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखापरिक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- १३) संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १४) प्रादेशिक उप संचालक इतर मागास बहुजन कल्या विभाग (सर्व).
- १५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १६) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १७) सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मुंबई.
- १८) सहायक संचालक, समाज कल्याण (सर्व).
- १९) जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व).
- २०) लेखाधिकारी (रोखशाखा), इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २१) कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२) निवडनस्ती / विजाभज-१.